



LATVIJAS UNIVERSITĀTE  
MUZEJS

*Virtuālā izstāde*

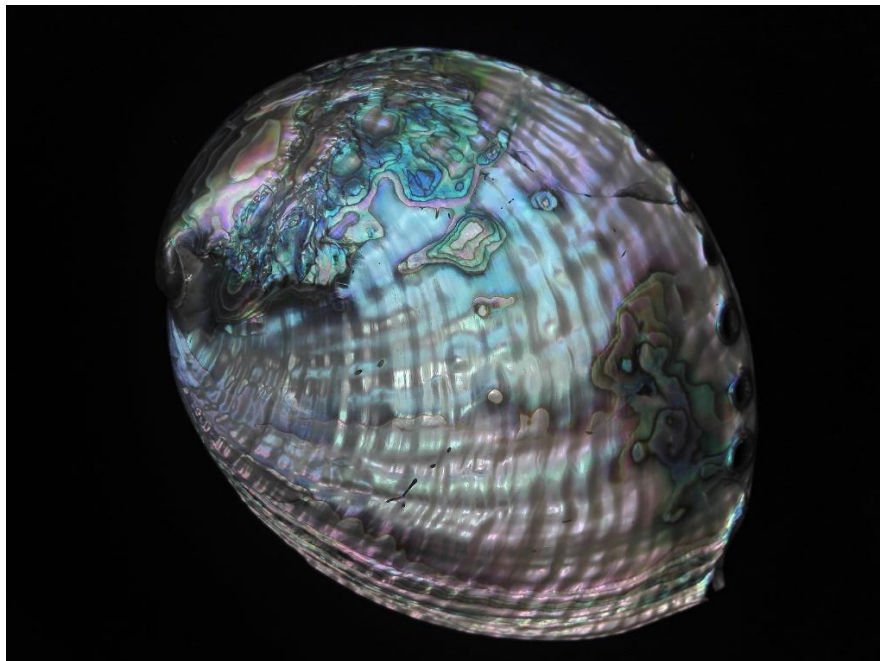
Mudīte Rudzīte

Latvijas Universitātes Muzeja krājuma glabātāja

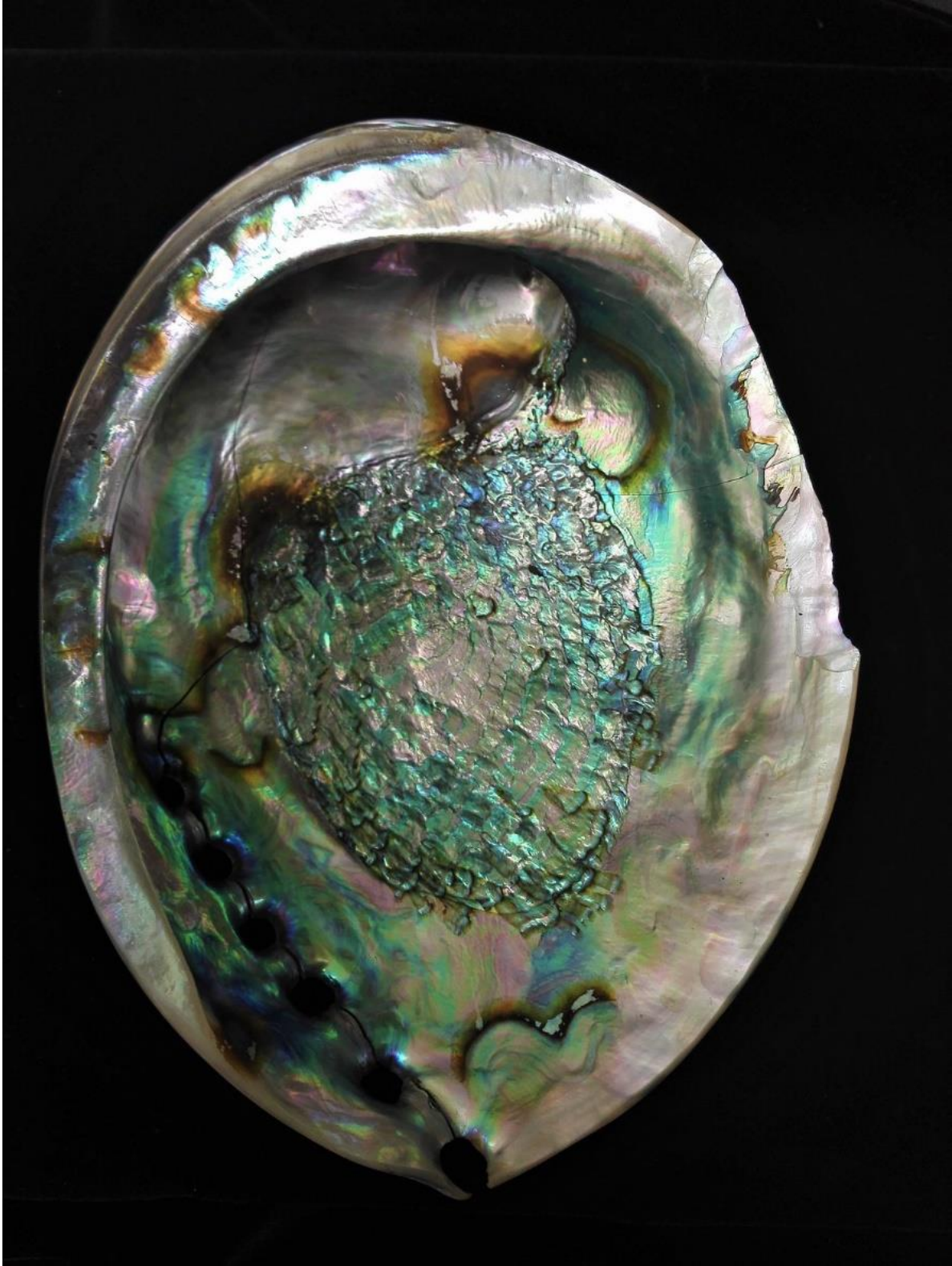
## Fotogalerija “Perlamutrs”

Nozīmīgu vietu cilvēku dzīvē vienmēr ir ieņēmušas rotaslietas un greznuma priekšmeti. Viens no biežāk izmantotajiem dzīvnieku valsts izejmateriāliem ir perlamutrs. Tāpēc šajā virtuālajā fotogalerijā var aplūkot 10 gliemju čaulas ar greznu perlamutru vai noslīpētām virsmām, kā arī 17 rotaslietas, kuru izgatavošanā izmantots perlamutrs vai pērles.

Gliemju čaulas no Ā. Butuļa un R. Kampes kolekcijām, rotaslietas no M. Rudzītes rotu lādītes. Foto: M. Rudzīte



Zaļā jūrasauss *Haliotis fulgens*



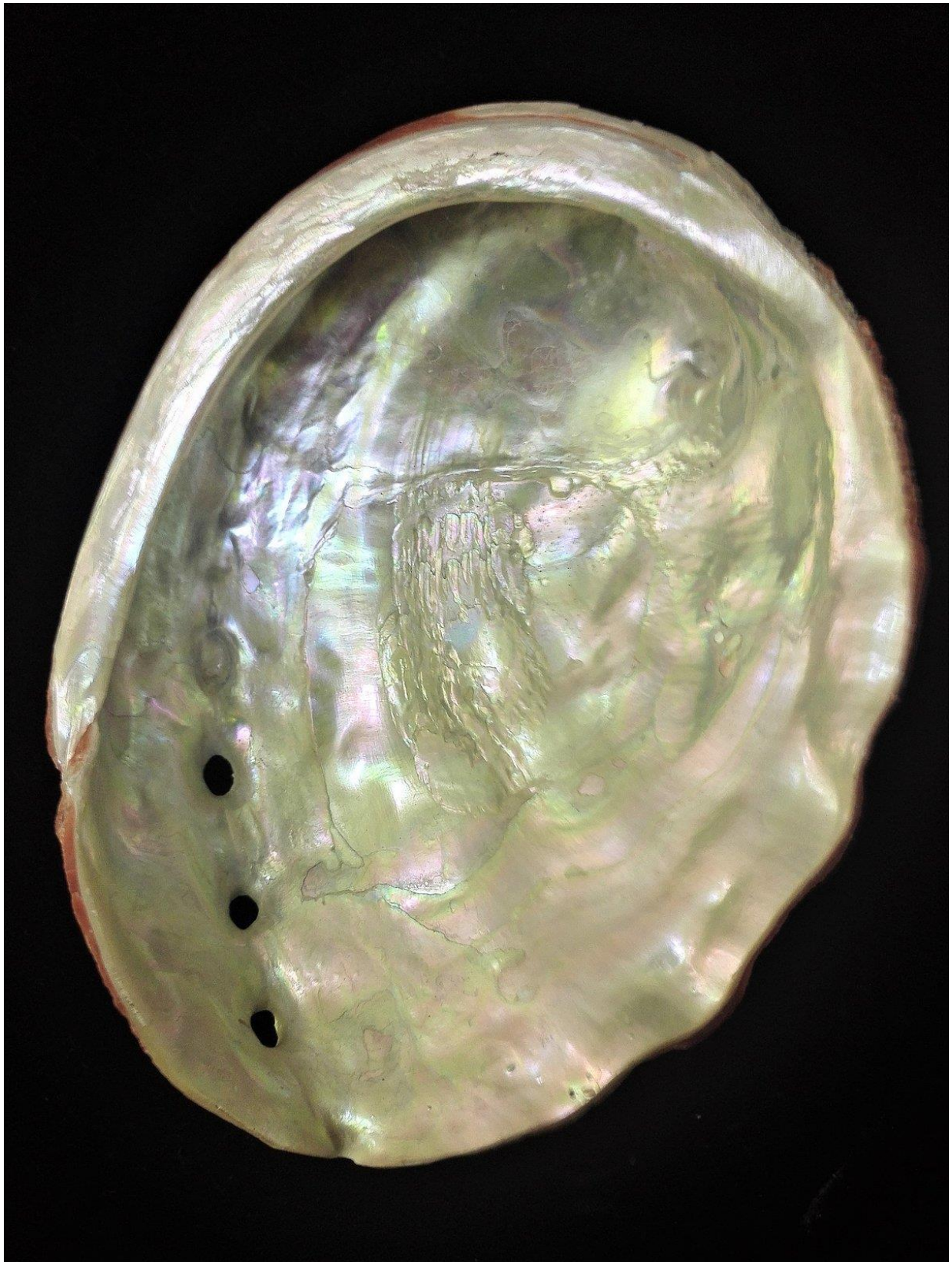
Zaļās jūrasauss *Haliotis fulgens* čaulas iekšpuse. Redzamas vietas ar grubuļainu perlamutru, kur bijuši piestiprināti muskuļi, un gludākas vietas, kurās perlamutrs saskaras ar gliemeža mantiju.





Sārtās jūrasauss *Haliotis rufescens* čaula ar nenoslīpētu virspusi, uz kuras redzami dažādu  
apaugumu atliekas.





Sārtās jūrasauss *Haliotis rufescens* čaulas iekšpuse ar viegli iesārtu, varavīkšņainu perlamutru.





Ēzeļa jūrasausis *Haliotis asinina*, šīs čaulas it kā atgādinot ēzeļa ausi. To iekšpusi klāj varavīkšņains perlamutrs.



Žagatu citārija *Cittarium pica*, augšā – čaula ar noslīpētu virsmu, apakšā – dabīga, nenaslīpēta čaula. Pēc noslīpēšanas kļūst labāk redzams, kāpēc nosaukumā ir ‘žagatu’ – tikai melna un balta krāsa.





Gliemezis “zeltamute” *Turbo chrysostomus*, čaulas iekšpusi klāj neparasts, zeltains perlamutrs.



Gliemezis “zeltamute” *Turbo chrysostomus*, augšā – noslīpēta čaula, apakšā - dabīga čaula.

Slīpējumā atklājas balts perlamutrs ar viegli zeltainu nokrāsu.





Gliemezis “Karalienes gliemežnīca” jeb “Diānas auss” *Lobatus gigas*, čaulas iekšpusi klāj rozā perlamutrs. No šiem gliemežiem iegūst rozā pārles, un tās ir liels retums.



Ziemeļu upespērlene *Margaritifera margaritifera*, augšā – noslīpēta čaula, apakšā – dabīga čaula  
no LU Muzeja R. Kampes kolekcijas.





Kaklarota ar zaļās jūrasauss *Haliotis fulgens* perlamutra inkrustāciju.



Rokassprādze ar zaļās jūrasauss *Haliotis fulgens* perlamutra inkrustācijām.





Rokassprādze ar zaļās jūrasauss *Haliotis fulgens* perlamutra plāksnītēm.



Kaklarota ar mozaikveidā iestrādātiem 37 zaļās jūrasauss *Haliotis fulgens* perlamutra gabaliņiem.





Rokassprādze ar zaļās jūrasauss *Haliotis fulgens* perlamutra inkrustācijām mazu lapiņu formā.



Kaklarota ar zaļās jūrasauss *Haliotis fulgens* perlamutra inkrustāciju M burta formā uz balta perlamutra pamatnes.





Neliels kulons, kas izgatavots no noslīpētas zaļās jūrasauss *Haliotis fulgens* čaulas tievā stieplītē.



Kaklarota, kas izgatavota no noslīpētas jūras pērles *Pinctada margaritifera* čaulas.





Kaklarota ar baltā perlamutra ripiņu un mākslīgo pērlī.



Rokassprādze ar jūras gliemeža *Turbo sp.* čaulu gabaliņiem.





Piespraude no saldūdens pērlēm.



Krelles no vidēji lielām saldūdens pērlēm ar aizdari.





Garas saldūdens pērļu krelles no nelielām pērlēm.



Nelielu mākslīgo pērļu krelles.





Lielu mākslīgo pārļu krelles. Kad saver uz diega liela izmēra pārles, tās it kā ‘grūstās’ savā starpā, tāpēc vienmēr kaut ko jāiever starp tām.



Matu sprādze no mākslīgajām pērlēm.





Krelles ar “ilknīšiem”, kas izgatavoti no gliemeņu slēdzenes latelārajiem zobiem.